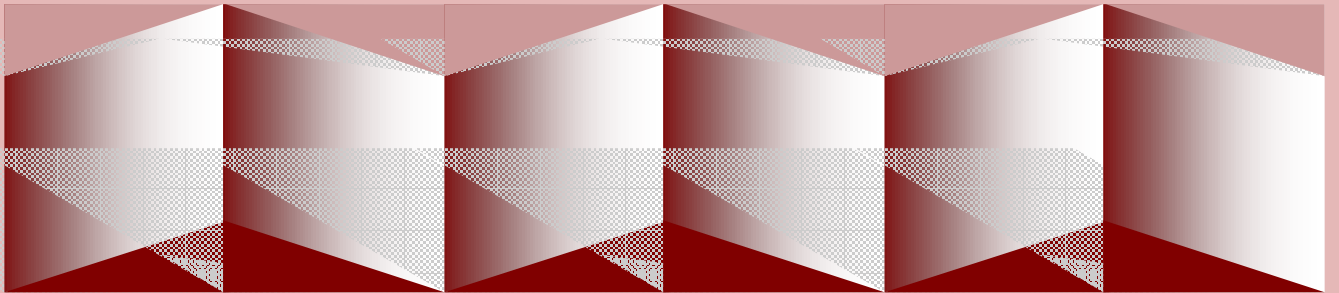

هۆرامان

ژماره و 12 و مانگه و 8 و ساله و 2008

گۇقارپۇه گۇردلاپه نهى مانگانه ن دهسته ونويسه را هۆرامانى به رشكه رۇ

ناواخن

دەسەو نويسەراو ھەورامانى و ئەرکيوى قورس

- (3) ئارام شەكيبايى - پاوه
- (5) ولا توتۇ ئينەن ھورامان ئونلاين
- (6) نامەو دەسەوشى ەلى زەلمى / ئينگلتهرا
- (7) بيوگيرتهى سەمير خەريانە
- (9) ئاھوورامان جەليل ەباسى
- (11) ژەن و يانە فەريبا مورادى
- (13) ەرمەکا ەيزى و بى ئوميدى ئاروى ھەورامان
- بەبونەو بەردەوامى و بەرشىيەو گۇفارەكەيماوہ
- (15) ھەورامان عبدالرحمان

ئەرکيوى قورس

دەسەو نويسەرا

ئاسۇ بيارەيى

asso.byari@telia.com

جەليل ەباسى

pirshaliar@yahoo.com

ئەردەلان ەبدوآ

ardellen4@yahoo.de

ھەورامان ەلى توفيق

Berzi-san@web.de

ئاگادارى

نويسەرا وەشەويست تاوا
بابەتەكاشا رەوانەو
بەريز كاك جليلى
ەباسى كەرا و پەى
پەيوەندى راستەوخويى
پى ژمارە تەلەفونە
پەيوەندى كەردى

009647504498896

دەسەو نويسەراو

ھەورامانى و

ئارام شەكیایی - پاوه

هەر چەند موچان فارسی شەكەرەن

كوردی جە فارسی بەل شـیرینتەرەن

مەعلوومەن جە دەور دونیای بەدئەندیش

دلشادەن هەر كەس وە زوان ویش.

"خانای قوبادی"

چند روئ چپوولی بەیاننامە و ئەرەمرزانی
"دەسە و نوپسەراو هەورامانی"م جە یۆ
جە وینوویسەکانە وەنتەو، پپسە و تاکیوی
هۆرامی فرەو شحال بیا و پی بۆنە یچۆ پیرۆزبایی
کەروو جە خەلکو هەورامانی، بەتایبەت
ئەرەمرزینەرئ ئی دەسە یە و دەسپەنە کەراش.

هەر پاسە کە جە بەیاننامە کەنە ئامان، فرەتەر
باس جە سەر و زوانی کریان و ئی
دەسە گرنگییو فرەش دان بە زوانی؛ کە بەراسی
شیاو و سپاس و پیزگرتە یەن هەول و تەقالا پە ی
پاریزنانی زوانی.

ئارۆ کە جە سەر تاسەر و دنیاینە
بایە خپووە فرەمدریۆ بە زوانەکا، بەتایبەت
بە زوانە کە مینەکا، و کۆشش کریۆ پە ی پاریزنانیشا
پپسە یۆ جە گەنجینە فرەهەنگییەکا و جیەانی،
وختو ئانە ی یاوان کە ئیمە ی هەورامیچ
جە وەرەنە جلاکیە میڕە و سەرەما جە چیرۆو
وەرۆینە بەر بارمی. ئیسە کە ئیمە جە سەر دەموو
پەلە قازئ زوانەکانە مزبومی و هامکاتی چەنی
پووداو "مەرگو زوانەکا"؛ بایە خ دای بە زوانی
ئەرکوو سەر شانوو گرد کە سیوون. ئیسە کە
فرە کە سئ جە کۆمە لگا و کورده وارینە زوانە کە یما
بە زوانیوی "ناستاندارد" نامئ بەرا و هەر
پاسە بەر بەرەکانئ زوانە کوردییەکا پە ی
بە فرمی بیە ی؛ پپووستەن کە هەورامیە کێچ
تەکانئ بدا ویشا و زوانە کە یچشا. زوانو هەورامی
سەر دەمئ زوانو فرمی دەسە لاتئ بیەن و

بە دنیای بیۆتوانا و

کە دەووبارە ییا وۆو بە زبایی.

ئیسە کە جە لایە نوو چند رۆشنویرئ هەورامانی،
دەسە و نوپسەراو هەورامانی مەرزیانەرە و
گەرەکشانە بایە خپووی فرەبە زوان و ناوچە و
هەورامانی بدا؛ مشیۆم گردیما سەر جەم
بلمئ دەموو داواکارییە کاشاو و هەول دەیمئ
یارمە تیدەر و هامکاریشا بیمی.

منیچ پپسە یۆ جە تاکەکا و هەورامانی بە ئەرکو
سەر و شانە و ویش مزانوو کە پە ی خزمەت
کەردە ی بە هەورامانی و زوانە کە ییش هەر کاریۆ
جە دەسم بی ئەنجامش بەو، پی بۆنە وە چند
پپشنیاریۆ و زوو پووه:

1- فرەو خەلکو هەورامانی وەختیۆ رووبە روو
نویستیۆ هەورامی باو بی خیالیئیش با و
خاستەراو اچمی کە چە میشا هیشتای خدیشا
بە نویسیای هەورامی "جیا جە شیعرئ" پپدا
نە کەردینە، کە ئینە چپوئ مەترسی دارەن پە ی
زوانی. ئیمە مشیۆم یە کە مجار هەورامیەکا
بە هەورامی وانایۆ و هەورامی نویستە ی بارمیڕە
و بابەتە هەورامیەکا جە چوارچپووە و شیعرۆ
ئە دەبینە بەر بارمی و بابەتئ زانستیئ و
کۆمە لایە تیئ بە هەورامی بنویسمئ، ئینە یچ
تەنیا بە بەرنامە کریۆ. بە دنیای بیۆئە گەر
ئیمە تاومی چپوئ گرنگ و زانستیئ بە هەورامی
بنویسمئ، تاومی تاکە نا هەورامیە کایچ
هانیدە میئ پە ی فیڕ بییە ی زوانو هەورامی،
ئە گەر ئیمە کاریۆ کە رمئ کە جە گردوو
بوارەکانە چپوئیم بە هەورامی بو، ئا
وختە نا هەورامیە کئ هانی مدریا پە ی وانایۆ
نویستە ی هەورامی و ئینە یچ دەسکە و تیوی
فرەخاسەن، بە لام بە یە ک پۆ و دوەرۆ نمە ی دەس؛
بە لکوو مشیۆ کارش سەرۆ کریۆ و رەنگا دەیان
سالیچ وەخت بەرۆ.

2- ئەگەر ئىمە تاومى جەيۆ جە ھەوالنېرىيە كوردىيەكانە بەشيوى ھەورامى كەرميۆھفرەتەر جەئامانجەكاما نزيكىما كەرۆوھ. ئىيسە فرەجەھەوالنېرىيەكوردىيەكا بەدوئ زاروئ سۆرانى و كرمانجى منويسا و برپۆھشا سۆرانى بەدوئ رېنووئى بەكار بەرا، دەى با جارجارپۆھبەھەورامىچ بنويسا. باوہر مەكەرۆو لانى كەم يۆ جەھەوالنېرىيەكا ھامكارى ھەورامىكەنەكەرۆ.

ھەوالى تايبەتئ بەزاخۆ و دھۆكى جەھەوالنېرىيەكانەبەكرمانجى منويسا، دەى ئيمەيچ با ھەوالى تايبەت بەھەورامانى بەھەورامى بنويسمئ نەبەسۆرانى.

3- گۆقارو ھۆرامانى كەتا ئىيسەنزيكە و 11 ژماراش دريەينىبەر بەشيوازو وەرژنامەى بيەن؛ ئىيسەولايخاستەراكريۆ بەمانگانىوي زانستى و كۆمەلايەتى و ... و لاپەرەكئچش فرەتەرئ كريا.

4- ھەولداى پەى بەكۆمپيووتەرى كەردەى زوانو ھەورامى؛ وەشكەردەى فەرھەنگىوي كۆمپيووتەرى ئىنگليزى (يان ھەر زوانئتەر) بەھەورامى؛ كەمن ويم ئىيسەوشەنامىوي "ئىنگليزى بەسۆرانى" م پەى بەرنامە و "بابيلون"ى وەش كەردەن و بەنيازەنا كەروش "ئىنگليزى بەسۆرانى - ھەورامى - كەلھۆرى" كەئىنەوہختىوي فرەش گەرەكا و ئىيسەتەنيا 2500 وشئ سۆرانىيش چەنھنى و 300 وشئ ھەورامىي.

كارپۆھزەروروتەر فرەكەردەى نويستەى ھەورامىن جە "ويكىپېديا"ى كوردىنە، ئىيسەبەزايىي و سۆرانى و كرمانجى بابەتئ فرئ نويسىنئ بەلام بەھەورامى چپۆھى پاسەنەنويسيان.

ئارۆ ئىنتەرنېت دەرھەتئوي خاسەن پەى زوانەكەمىنەكا و پەپوھنى مرۆفەكا، ناوچە و ھەورامانى و ھەورامىيەكئچ فرە خاس چى دەرھەتتەكەلكشا بەردەن و ئىيسەئيمەرۆبەرۆ

فرەتەر چەمما گنۆ بەنووستەى ھەورامى، چەندىن ويگە و ويبنووئىما ھەنى؛ كەجەرپوانگەى جوگرافىۆ ھىچ ناوچەكوردستانى پى ئەندازەجەئىنتەرنېتەنەبىيەش نيا، بەلام بەداخەوہكەمتەر بايەخ بەزوانو ھەورامى مدرىۆ و فرەتەر بابەتەكئ بەسۆرانى و فارسى نوويسيا. مشىۆ نويسەرە ھەورامىكەى ھاندىريا پەى ھەورامى نويستەى.

5- موسيقا تاوۆ فرەيارمەتيدەر بو، فرپۆھجەجيلو و ئارۆى چەنى سياچەمانھى وەشش نيا و بەداخەوہ"بايەخ و ھونەر و سياچەمانھى مەزانا" و ئيمەيچ مەتاومى بەزۆر سياچەمانەكەرمئ گۆششارە؛ ئىيسەمشىۆ ھونەرمانەكەى ھەورامانى ھاندىريا پەى نوئىكارى. ھەر ئا چپۆھكەجەبارە و زوانو كوردى كەلھۆرى ھەن، بەپاسى جەبوارو موسيقايۆ فرەكەوتىنئ وەلئ و تەنانەت ناكەلھۆرەكئچ گۆش شلكەرا پەى موسيقاكەيشا. بەلام لاويوى كەلھۆر يان سۆران ئىيسەبەسياچەمانەمەكئشىۆ پوھ و ھەورامى و ھەورامانىرە.

6- ھەولداى پەى پارىژناى "موسيقا" و "ئەدەبىيات" وەلئىنەكەيما. پيسە و گەنجىنويى گرنگ و بەھىزى كەلتوورى كەتايبەت بەگردو كوردان.

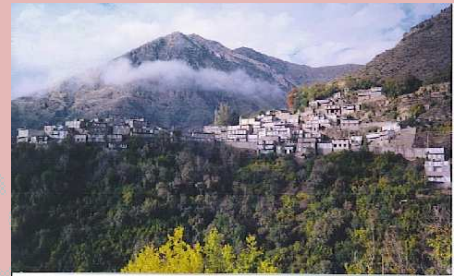
7- ئيمەئىتەر مشىۆ ويما جەويەردەى كەنمىوہ، دل كەندەى جەويەردەى فرە سەختا، بەتايبەت وەختئ كەئيمەئارۆ ھىچما نيا و ھەرچى ھەن جەويەردەيا. بەلام ميژوو و ويەردەھىچش پەى ئيمەنيا، ئيمەجەدنيا و ئارۆينەئىومئ كە چپۆئ تەريش پيوستىنئ. ئىنەكەئيمەھەزارسالئ چپۆھلئ چىمنئ بىنمئ و چامئ بىنمئ، مەبو نان و دو پەيما. و تەنيا سەرابيوا كەتەژنەتەرما كەرۆ و ئاخەرەكەيچش خنىكنوما.

جەكۆتايىنەچەنى سپاس و رپىزپۆھفرەى پەى ئەرەمرزىنەراو دەسەو نويسەراو ھەورامانى،

هيوادارہنا ئى ھولہشا جہلايہنوو کومہلگاو کوردہواری بہتايہت کومہلگاو ھورامانى پيشوازيش چہنہکريوؤ. ھەر پاسہوييگہو ھورام.ئينفوؤ " <http://www.hawram.info> " بہگرددو توانايشوئامادہن پەي ھامکاری دەسہو نويسہراو ھورامانى.

12- جہ ھورامانہنہ بہ تہوہنى ئاساوشا وەش کردەن و جہ پلوورينہ ئاوى پراينہرہ وار و چہچہقەش خولنانو و چہچہقەھيچ تہوہنى خرتہو سەروو تہوہنہ خرتى ئاساويش خولنينوؤ. (مرد بايد سنگ زيرين آسياب باشد) جہ ئاساوہنہ، گہنمہشا ھارپينہ و کەردينہشا بہ ئاردى (ھاردى) يا جارووبار گہنمہشا کەمتەر ھارپينہ و کەردينہشا بہ ولوشہ و، کالہ ولوشہ، پەي چاشتى پيسہ دوينى و شەلەمينى و ولوشى يا پەتلہى.

فکر نمەکەروو، جہ ھيچ وەلاتيوہنہ پيسہ ھورامانى نانى ساجى (نانى ھورامى) کە پيسہ لاپەرہو کاغەزى ناسکا وەش کريابوؤ، نانپوہ کە دير خومريوؤ، يا پيسہ خە پلى، کوليرہ (گيتہ) مەژگى، کوليچى، پيشى و کيلانى و ...

ولاتو تو ئينہن

(بەشو يەرى)

ھورامان ئونلاين

- دلئى شارو دەگينہ، بہ تہوہنى يانيوہ نزمشان وەش کەردەن کە پەنەشا واتەن (گەوڤ). دلئى گەورينہ، ئاذەل و مەروو مالانتشا وەي کەردەن و پەي ياگئى ئالفو دەغلو دانچيشا، سەکوؤشا وەش کەردەن کە دلئى چالى بيينہ، ئالفشان کەردەن دلئى ئاچالى تا ئازەلەکەبوہرؤش (بلەوہريوؤ).

ھە ورامان، چوونکہ گەنمجارى کەمش بيين و مەحاليوہکويسانبيينہ، پەي دابين کەردەي گە نمئ و يەوئ و نوہيا، کاروانشا کەردەن و ھەنگورى و تفى و وەزيشا بہ ئە سپ و ھەسەرہ، بەردينئ پەي ياگەکاي تەرى پيسہمايدەشتى و شارەزوورى و تفى و وەزکيشا فارپينئ بەگەنم و يەو و نوہي و ئاردينيشا و پەي بزىوو زمسانيشان (کالا بہ کالا).

13- ئوساى تہوہنتاشى فرہ خاس، تہوہنى خرتہ و گەورئ و سافہ، دە سنیشانہکەرؤ، بہ تاقت چاليوہش چەنہ وەشہ کەرو پيسہ کاسەي (جامولہى). دەسيوہ تہوہنينش پەي وەش کەرو، کەپەنەش ماچان، دنگ و دەسە دنگ. لاو ئاساويينہ منياشەرہ و خەلک گەنم و مەژگەش چەنہ مەھارائى پەي گەنملہ يينئ (گەرملہ يينئ) و کوليرہ (گيتہ/خەپلہ) مەژگا.

14- ئوساى وەش سەليقەي تہوہنتاش دوئ تہوہنى خرتى وەشى کەرو کە پيسہ و دەفى کەمانبيينئ، خاس مەتاشوشا و پەي يويشا دەسگيرہي دارين وەش مەکەرؤ، دلپراسەشەنہ وليوہ کەرورہ و منيوش سەروو ئەو تہوہنہ خرتەکيوہ، پى دوہ تہوہنہخرتەيہماچان (ھارہ) يا (ھارەگلہ) تہوہنيشا بہ دەس خولناوہ ملوو تہوہنہ چيرينہکيرہ و دلئى ولہو تہوہنہسەرينہکيرہ گەنمہ يا يەوہ مجارہو دەسھارى سەرينى مەخولنانپوہ تا گەنمەکئ ھارائى.

ژهنوو کناچه و ههورامانی پاسه گهنمش
 پوره مه که رانی و به دس ته وه نه سه رینه کی
 مه خولنانیوه تا گهنمه کا هارپو. مه شهوورهن
 شاعیری وه شه ویس (سهیدی)، جه سه روو پیری
 جه ههورامانوو ته ختی، روئی جه روآن چه مش
 مه گنو به دلداره کیش که هاره ش هار که ردهن و
 دانه ش که روئه، پهی ئانهی ده سوو دلداره
 نازاره کیش ریش نه بو، مه لایووه که هاره هوئش
 ویشو بو و هار نه بو و ده سوو شیرینی زامدار
 نه که رو:

هاره سه خته نی، هاره سه خته نی

توخوکه م قیمه ت، سه نگی سه خته نی

چی بوله ند ئیقبال، ساحیب به خته نی

یار ئامان وه لات، جه هدو جه خته نی

... ..

تا:

ئارو قبیله و من به له نجه ولاره

ته شریفش وه لای تو ئامان هاره

شیرینه ن نیشته ن دانه مه دو پیش

هاره ش هار که ردهن، ده ور مه دوئه ویش

... ..

تا:

ده خیلهن ده سنتت جه دهستی یاره ن

په نجه ش ریش نه بو، هاره هاوارهن

شیرین به سه د ناز مه کیشو دهسته

دانه مه دو پیت چون ئاوات وهسته

دانه ش مه سانی، چون سته مکاران

مه که ریش وه گهرد، توتیای شاران
 تاقت شی جه لام، واتم ئهی هاره
 وه مه ودای ئه لماس بای پاره پاره
 تو دهستی شیرین دهسته کیشته ن
 ئاواتت بریان، ناله ی چیشته ن؟
 تو په نجه ی شیرین که فته نت وه سه ر
 چی سارپیش نه بی زامان خه تر

... ..

* سرزمین سنگلاخی (مه نه نش)

نویسته و: باقی سه فاری

عه لی زه لمی / بریستول - ئینگلته را

واله و برا وه شه ویسه کا و سه رپه رشتیارو فستیقالو
 کولتوری ههورامانی، گرد به شداربیه کا و چالاکیو
 یانه کا و فستیقاله که ی و ته مامو میمان و
 ئاماده بییه کا ... سلامی گهرم و په ر
 جه وه شه ویسی و حورمه ت .

هه رچنده رپا و شاشه گولانه کا و لاپه ره کا و
 میدیایو تاوام که می جه چالاکیه کا و وینو،
 ئانه ییقه دهرو ئی سه رده میه نه که ویریاره کا
 په نه ش ماچا سه رده مو ده سه لاتو وینه ی. من
 ده سو هشی تا چه نه که رو، هه نگامی خاصه پی

به تايبه تي ئا ئالووالاييه جه گنج و پير و ژن و پياي، ده ولهمند و فه قير و خوننه وارو ناخوننه وار جه گردى خاسته ر حيزبى و نا حيزبى چونكه ئه فسوس ولاتو ئيمه نه حيزبى بيهى ياگى هاموه لاتى بيهيش گيرننؤ. كوكرده يو ئا خه لكره مه كييهيه جه نمايشى كولتورى و ئسنوگرافى چامنه نه زه حمه تي فره ش گهره كا، با ئيتر ئا كوئوبه نده كوومه لايه تي و تراديشنالئى مدر. من ئه گهر چن گله يئ گولانيم با، ئانه ته نها گيلؤوه پيه سهر كه وته ي فيستيفاله كه ي وهه رپاسه يچ په ي نيته و خزمه تي فره ته رى جه دمارؤنه چى جوهره كارانه .

• كه متهر خه لكو هه ورامانو ئه وديميش چه نه دياربئ ، مه سه له ن هه جيجيه كه ي ، خه لكى روئشويرو ته جروبه دار جه هه ورامانو ئه وديمى كه به راسى من مه شاروشؤ ئيمه چى ديم به شئ گولانه و هه ورامانينمئ خه ريكا واچوو كوئپينمئ (هه لبه ت دماو ئا سياسه ته شوئينيانه و به عسى دماو ريكه وته ي ساله و 1975 و جه زايرى و دماته ر وه زنايره و هه ورامانى په ي ئوردوگا زوره مله كا، كه فره چيوما جه ده ست دا). به لام كه ملي هه ورامانو ته ختى و هه جيج، ويني ره سه نايه تيشا پؤوه ديارا، چاگه بوه و يارسانه كا و كوئسه ي و خاناي و فره نجى و لوئسى و خازه په لكئ و چنوور و له ته رى و ..هتد مژنه وى.

• به شه نيمچه شيوه زاره كايته رو گورانى ديارئ نه بينئ پيسه شه به ك و زه نكه نه ي و ..هتد

• به نيسبه تو يانه كاوه، ئه شيا لانيكه م يانه و خاناي قوبادى بيه پيسه يو جه شاعيره كوئنه كاو كوردى و زوانو هه ورامى ، چونكه قوبادى فره چيو په ي ئيمه ساخ كه رووه وه ختو وئيش من جه گووارو پامانى 1998، ليكولينه ويوم سه رو خاناي قوبادى وه لاکه ردؤ چاگه باسو گرنگى ئا زاتيمه كه رده ن.

• هه رپاسه من هيجم نه دى سه رو شيخه كاو هه ورامانى مه خسه دم شيخا و نه قشبه ندى و بنه مالله و شيخ عومه رو خانه قاو بيارئ و ته ويئى پيسه به خشيشى علمى، پزيشكى، و هه ساره ناسى و هه رپاسه بزافو سو فيگه رى جه ناوچه كه نه و سرونه ئاينيه كا، ئه ي ئانه نيا ئارؤ ولاتو توركيائى بيه ن ياگى گه شتوگوزارى روئى به بوئنه و مه ولاناي روئى به لخيئؤ. جاريتهر ده سه وشيتا چه نه كه روو، بروام پاسه ن ئيجاره ئه گهر مشاوره و په رسوپاى زياته ر كرىؤ و خه لكى زياته ر به شدارى كه رو سهر كه وته ته ر بو، هيج شكيجم نيهن چانه يه كه شه ي وه شه ويس هه ر نيازو رازتا سهر كه وته ي و ئه ذناسياى فره هه نك و كلتورى ره سه نى هه ورامانين . مه شاروشؤ من چيگه كه مى جه ديمه ناو فيستيفاله كه يم نيشانه و خه لكى ئه كاديمى ئينگليز و ئه وروپى دان و ئاديچئ وه شحالى فره شا نيشانه دان.

يؤگيرته ي

سه مير خه رپانه يى

بنه ودارئ ..پيره وه زئ

نه مامئ ناسكه وه زئ

سه رش و ر دا

ژيو اوه هيو اى نوؤ

به حه ماسئ تازه گه روؤ

چرؤ په ي نه وه ي تازه ي

سوكنايى ئيتر وه سيئ

هه تا كه ي گوئى بيمئ

تەوئەنەكا . بیاوناوئیۆی
تەلانیۆوئەش کەرانی
ئەردەلانیەکا ... وەر کەرانی
شعری تازی پەیی ژیاویۆ
ساوا وەزی منیۆشەرە
بیسارانی وسەیدیەکەما
مەستو وەشی ژیاوی کەرۆ

چا وەختەنە
ئیتەر . هەرگیز
کەس مەتاوۆ
ژیاوی وەزا
دلینەبەرۆ
دلینەبەرۆ

samir_xarpanay@yahoo.co.uk

ئا کاتەکەرما کورسی
هەتا کەیی سافی بیمی
کەرما قەرەویڵەوکەسی
خوا پەنەدای . لووت بەرزی
من پەیی چیئیم؟
شیرکۆ بیکەس . کەرۆم کورسی
گیلنۆم ئی شارولادەگا !

کەرۆم بەگرچیۆ پەیی شعراش
کەچی هەر بەنامی هەنا و
نیەنا؟
تەوئەنی تەلانیەکا م گرەوانی؟
.کەسی نیا
کەسی . نمی

کەرۆماو . بەتەلانی
هەر پیسەو . جاروجارانی
شنەو وای . مژدەش دانی
ئەچوو لاو
لای فرەدوورۆ
چن وەزیۆوئەدشا دان
بیۆ گیرانی

هەرچی مشارو چەکۆش هەن نمازانیئ
بزمارەکا .. کەرا سجن !!!
جەستەما پزگار بو جەژەنگی
باخەوانیچ .. ئامینی را

ئاھوورامان

رزگارى تا كەروو، جا گوش گىردى با راسەو رازەكى نامى ھەوراماننا پەنە واچوو...:

(1)

جەلېل عەباسى

كوڭسالان وەشەن كوڭسالان وەشەن

مېرزام سەبىرى ھەرد (ھەورامان) وەشەن

ماچا: مەزانمى ھەورامان جە چى شىو ئامان.. مەزانمى (ھەورامان) راستەرا يا (ھورامان).. مەزانمى چا گرد شەرحا كە سەروو نامەكى ش كرىەنى، كامشا درۆستەرا و مشىو پەشتى بەكامىشا بەسمى و وى ما سەرو كامىشاو ساقى كەرمى وە...؟

ماچوو: راسا، فرە چىوى سەرو ھەورامانى نويسىەنى و خەلكى وە فرە شەرحەو نامى ھەورامانىشا كەردى نە.. فرەتەرىچشا برى چىوى نادروسى و نازانستىانىشا چا بارو واتىنى و سەرشا وەنەو خەلكى شى و نان و باس و بابەتەكەرىچشا تى كدان.. بەلام، من، راسەكى تا پەنە ماچوو، چوونكە منىچ ھەر پى سە شە، فرە گى لانى شۆنەو ئا چەمكارە و فرەىچ بە وانايو شەرحە ناتەمام و نازانستىيەكا سەرسام بيا و كەوتا سەرگى جە و چەمەلى وە.. بەلام من نەمانىانى و ھەر لوانى شۆنىشەرە، ھەر كۆلم نەدا و دلسەرد نەبىانى و ھىچ شەرح و باسوباىەتىچ نەتاواش بە چەواشەبى ياونوم قەناعەت و راكى مەنە لام پەنە بدو.. مانىابىيەكەىچم سەمەرش دا و ئىسە بە كۆلى پەرو ئامانا لاتا و تاوو وەرچەموو شەمەىچ رۆشن كەروو وە چا سەرسامى و سەرگەردانىيە

ئازىزەكام، شونكەوتەكاو ئەشاي و ئەھووراي، ھەورامان يا ھورامان ھىچ جىاوازىيەشا نيا و تەنيا جە دەررىيەينە و پى سە بارى وە مۇسقىيى كوچالى جەيوى جىيە باو، ھەروى ھەر يەك مانا بەخشا و مەبەست جە ھەروى ھەر ھەمان ئاھوورامانى كۆن و دىرىنا..

واتم: ئاھوورامان؟ سەرەتا سر نەمەنؤ.. راس و خاسم واتەن و ھىچ دوور نەلانا و سەرم وەنە نەشى وىان، ئىسە پەنەتا ماچوو چەنى؟:

ھەورامان، يا ھورامان، ياگى وە ھەرفرە بەرز و بلىد و سەخت و سەركەشا.. مەحالى وە پاكە و پىرۆزە و دوورە پەرىزە كە ھەلاى دەسووتى كدەر و نادوساش نەياوان لا و ھەر بە پاكيى وى ش مەنەنؤ.. ئى نامى كە برىەنە سەروو مەحالى وە فرە و فراوانى رە، و پەردى وە فرە كۆن و دىرىنىش ھەن و نىشاندەرەو پىرۆزى و سەربەرزى خاك و خەلكو مەحالىكىن.. ھەورامان وەلتەرىنە، يانى وەلى سەر ورداى زەردەشتى و ئابىنە پىرۆزەكەرىچشەنە پەنەش واچيان، (ئوورؤمؤن).. (ئوورامەن)، كە ھەركام مانا و پەيامى وە تايبەتتەشا ھەن: ئوورؤمؤن يانى شارى پىرۆز، ئوور بە مانا و شارى مى و نموونى فرى چما ھەنى پى سە: ئوورمىيە (كە من ماچووش پەنە ئوورامىيە)، ئوورشەلىم، ئوورارتو، ئوورفە و... (مؤن)ىچ يانى پىرۆز، پاك. ھەروا وشەكىچ سەروو بىوى (ئوورؤمؤن) مانا و (شارى پىرۆزى) مدا، ئادىچ وەروو ئانەين كە ھەورامان ھەرپاسە كە واتما، ياگى وە بەرزە و پاكە و پىرۆزەنە و خەلكى وە پاك و دلساف و يەكدلش چەنە زىوو، دروى و فروفىل و تەلەكە، دللى شانە نەبىەن و بە پاكى، چەنى بىوى و پەى بىوترىنى زىوونى و خزمەتوو وى شا و وەلاتەكەيشا كەردەنشا، سەرووشتتە نەشى و نان و گياندارەكى شا پەى كوچلالى گوشتى نەكوشتىنى و زەرەرشا نەدان

خیلقه تی، به رهنجو شانعو وی شا ژیهونی و ههولشا دان پهی ژیهونیو سرووشتی و ئاوه دان کهردهیو وهلاتی و پهره دای به راسی و دروسی و ئەشایی، چهولایچو، ههورامان خاکی وه به پیت و بهرکهتش ههن و گهرچی سهخت و سهرکهشا، بهلام ژیهوی خه لکه کهیش دابین کهردن و هیچکس جه ههورامانه نه موحتاجو کهسی نه بیهن، پیچوره په نه شا واتهن (ئوورومون) و ئا نامه پیروژی شا بریی نه سهرو ئا خاک و مهحاله پیروژی ره و دیارا نامه نیایی وه هه رفره دروس و زانستی و شیاو و شایسته بیهن. ئانه چیما ویر نه شووه که (سهیدی) ههورامی، که یون جه شاعیره فهزانه و دی رینه کاو ههورامانی، جه شیعری وه شه نه ئیشارهت مدو پی نامی و شایی دی مدو سهروو دروسی قسه کی ما، سهیدی فهراوو:

ئەز ئوورومون مه کانم بی وه لاتم

سهرو پیری خوی گی رهن خه لاتم

یانی: (من که ههورامان وه لاتم بی و هه رچا گه یچ ژیهوی نی.. ئیسه خوی سهرو پیریش کهرده نا خه لات و چه نه ش ژیهو)، مشیو واچوو (سهرو پیری) دهگی وه نه لای سهری شارو ههورامانیو و به دهگا و سهیدی نامی بریو و مهزاری پیروژو سهیدی ئیسه ئینا چاگه.

واتم (شاروو ههورامانی)، رهنگا سهرهتا سر مهنو، پهوکهی خاسته رم زانا ئی لکی چه کهرووه وه لی ئانه پنه بو به لکه کوری، وهختی ماچمی (ههورامان)، دیارا مه به ستما ته نیا یهک دهگا یا یهک شاریا یهک کومه لگه نییا، به لکوو مشیو بزانی که ههورامان بریتین جه مهحالی وه فراوانی به چند بهشی جیا جیه که تاومی پیچوره نامی شا بهرمی: ههورامانو تهختی، ههورامانو لهونی، ههورامانو زاوه روئی.. ئی بهشی چه دیسان پهی وی شا باوه به چند بهشی که ئی تر نهک به ههورامان، به لکوو به (چه م) نامی شا بهرمی، پی سه: چه موو دزلیی، چه موو

سیروانی، چه موو ره زاوی، چه موو شامیانی، چه موو گاوه روئی و... خودو ههورامانو تهختی که چه مه کاو دزلیی و شامیانی و سیروانی و ره زاوی و هه رپاسه ده گایه کاو: سهرو پیری و که مالای و روه و هری و وه یسیای و سلی نی و بل بهری و.. تادی گی رووه، مهحالی وه سه ره کییه نه و مه رکهز و ناوه نده که یچش هه مان دهگا و ههورامانین که بو نه و ئانه یو مه رکهز بیهن و فره بیهن و کهوتهن دلی راسه، په نه شا واتهن (شارو ههورامانی).

ئو نامه کی ته ره یچ (ئوورامهن) بی، ئوورامهن، لهختی وه تاییه تی موسیقیانین که به تاییه تی سهرده موو ساسانییه کانه برهوش بیهن و کهسانی وه پی سه (نه کیسا و باربود) ی جه دیواخانوو خه سره و پهروی زینه گورانیی شا په نه واتهن و کاری هونه ریشا سهر کهردن. ئی لهخته موسیقیاییه تاییه توو ههورامانی بیهن و چاگه وه سهر چه مهش گی رتهن و نریانه ره، پهوکهی نامی مهحاله کی ش گرتی نه وی ش. بهلام دماو سهر وردای چه زره توو ئه شوو زه ردهشتی و ئەژناسیای ئایینه پیروژه کهیش، ئی تر ئا نامه دی رینی واریه نه و بی نه به (ئاهوورامان)، ئی نامی چه جه دوی به شا پیک نامی نه: ئاهوورا، که مه به ست ئاهوورامه زدان، یانی خواو چه زره توو زه ردهشتی و (مان) یچ پی سه پاشگری وه، ماناو یاگی، مهحالی مدو، سه رجه م نامه کی چ (ئاهوورامان) یانی (یاگی) و مهحاله و ئاهوورامه زدای، ئینه یچ، ئا راسییه جاری وه ته ر سه له منووه که زه ردهشت خه لکوو ههورامانی بیهن و ههورامان یه که مین خاله و دهس په نه کهردهی ئایینو زه ردهشتین و هه رپاسه یچ یه که مین پی گه و ئەژناسی خوی تاقانه یین که هه مان (ئاهوورامه زدان).

ئازیزه کام، چی به شه نه باسو فره چی ویمما که رد و نامی فره چی واما به رده که لازما سه رشا بنویسیو و شمش چه نه ئاگاداری کریهیدی وه، پی سه: (ئەشای، ئاهوورامه زدای، زه ردهشتی،

ژهن و يانخه

فهریبا مورادی

ژنی ناوچه جوړبه جوړه کاو هه ورامانی به دري ژایي می ژووی شانبه شانو پیاو هه ورامانی پهی پاری زنی ژیاویشا پیسه پیاپه کاشان جه فره بواره کانو هه رمان که رده پینه به شداری ته ماشا بیهن. چونکه هورکه وته و ناوچه و هه ورامانی هورکوئی وه شاخاوی و کویسانی بیهن، تائیسه یچش چنی بو به کارو کشتووکالپ و نازه لداریه خه ریک بیهن. ژهنی، سه رراو په رورده که رده و زاروؤلا، به ردهی راوه و پاک و خاوی نی یانه یوکه جه بواری پاک و خاوی نیچو جه ژه ناو ناوچه کاو دهوروبه ری و ژه ناو نه ته وه کاته ریچه نه وی نه ش نه بیهن، هامکاری پیاچش که رده ن. که پانتولی ش هورکی شتی نا جه کشتووکالپ و ته نانه ت جه هه رمانه و یانه و وی چشه نه نموناً بیی نه. فره ته رو کارو نازه لداریه جه هه ورامانه پیسه ئالف که ننه و گلی رو که ردهی گیواو و ئالفی، دوشته و پاکه و که ردهی گه ورو نازه له کا هه ر ژهنی بیی نه. پیاپه کا هه ورامانی فره ته ری پیسه به ده س ئاوردهی رزق و روژی رهوش ئاردی نه کاسپی و ورده واله وره ته ی جه ناوچه کایته رو کوردستانینه، تاوما و اچما جه فره و یاگانه گردو ئه رکو نازه لداری و کشتووکالپ و به ردهی راوه و یانه ی تا پیاپه کا گی لایه نی وه سه رو شانوه ژه نا هه ورامانی وه بیهن. جه ویرما نه شو ئه رکو به ردهی راوه و ته نزیمو خه رجو مه خارجو خی زانیچ و پی ویستی ه کاش سه رو شانوه ژهنی هه ورامانی وه

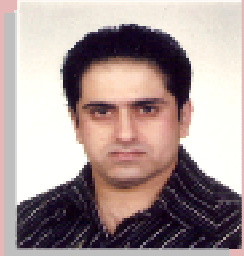
باربودی، نه کیسای، له حنو ئوورامانی، سهیدی هه ورامانی، سه رو پیری، پیرشالیاری و...، جا، چی گه نه ئی مزانینا مده و پهنه که ئیسه ولای هه ر چی به شه نه جه هه فته نامه ی ئازیزو (نوی)ینه، جه هه ر ژماری وه شه نه بابته تی وه چیمنه ما هه ر به زوانی پاک و پاراو و ره سه نو هه ورامانی بو و تا په یما کریو، ئا چه مکا شی که رمی وه که جه باره و هه ورامانی وئی و تا ئیسه کارشا سه ر نه کریان، هه ر پاسه یچ لا که رمی وه لاو شاعیره کاو هه ورامانی و هه رجاری شیعره و پیویشا گی لئمی وه و له یه کش مده می وه په ی تا پا ئاواته که شمه ی ئازیز و به تاییه تی رو لکه کی هه ورامانی چی سه رده مه نه که دووری که وتی نه و بریه نی جه مه حاله ره سه نه کی شا، سوودو قازانجش چهنه ورگی را، په ی ده وله مه ند که رده ی خه زانه و فکر و ئه ندی شه ی تاریخی و کومه لایه تیشا، سه رو وه لات و کومه لگه دی رینه که ییشا، پا ئاره زوویچو که ئاهوورای پیروژ یارما بو و شمه یچ هامری ما، ئی مه یچ تاومی کوچالی جه ئه رکو سه رو شانیه یما به رمی راوه و حزمه توو شمه و نه ته وه ی و زوانه که یچما پهنه ش که رمی.

بیەن. پیاو ھەورامانی کەسالانە یا مانگانە ھەرچی ھەرمانەش کەردی نە بەرھەمو ھەرمانەکی ش دانش دەسو ژەنەکی ش ئەگەر ژەنیش نەبیی بۆ دەسو و آلآ یا ئەداکی شۆدان. داخەم مەشۆدلی ھەورامیەکانە بە ئامای ئایینو ئیسلامی ئا بەرپرسیایەتیە و ئا دەورە جەھەورامان جە دلی یانە و کۆمەلگایە کەمرەنگ کریانوۆ. بە بآ وەرچەم گی رتە و ئانە ی کە کۆمەلگا و ھەورامانی کۆمەلگا و عەرەبی نیەن و ژەنە و ھەورامانی ژەنە و عەرەبی نیەن بە لکو و ھەورامان وەرچە ئامای عەرەبەکا کۆمەلگایە وەرکەوتە بیەن. ھەرچی زیاتەر جە بواری ئەرکو ژەنآ ھەورامی و جەبواری ئابووری و اچمآ، ھیشتای کەمما واتەن چوونکە جە دوآ یەرآ خەتی نە زەحمەتو ژەنە و ھەورامانی باس مەکریوۆ. جا خاستەرا بلمآ سەر و باسو ئەرکو ژەنە و ھەورامانی جەبواری کۆمەلگایە تیۆ بزنامآ چ دەوری ش ھەن، ژەنە و ھەورامانی تا ئاستآ فرەبەرز چەنی پیا یا بەشدار بیی نە جە بۆنە وەش و ناوەش و جوۆرە جوۆرەکانە، جیا نە کریەنۆ چانە ی کە ئادە ژەنینە و چوونکە جە رەگەزو نی رینە ی نیەنە مەبۆ چەنی پیا یا بەشدارە بۆ، ئەگەر جە ژنە بیی بۆ جە مەجلیسو جە ھورپیراینە تەنانەت بەشی وەو رەش بەلەکی بەشدارە بیی نە، ئەگەر پەرسە و ئازییەتی بیەبۆ پی سە و پیای ھەسی و ش پە ی کریان، چی دەگی وە پە ی ئە و دەگآ یا چی شارۆ پە ی ئە و شاری لوی ئە. یان ئەگەر پیاش یانەنە نە بیەبۆ جە بەشداریش جە بۆنەکانە پی سە و پیای حیسابش پە ی کریان. ئەگەر پیاش یانەنە نە بیەبۆ و میمانی پیا ئامابۆ پە ی یانەکەیش بآ ھیچ شەرمی وە میمانداریش کەردەن و پی سە و ئینسانی وە میمانەکەش وستەن را. جە ھەرمانە ھەرە وەزێەکانە بەشدارە بیی نە. جە وەھارانەنە ژەن و پیا بەتی کە لا و لوی نآ سەیران بآ وەرچەم گی رتە و ئانە ی کە ئانە بی گانەن، پی وە سەیرانشا کەردەن و رەش بەلەکشا گرتەن و ری و

بۆترینیشا پاری زان. ھامن و پاییزی نە ژەن و پیا لوی نآ پە ی ھەردی پە ی گلی رۆ کەردە ی می وە کی ویلەکا، پیا بیەن نەتوانش وی ش بلۆ بە پیا یا تەریش واتەن ژەنە کآ منیچ یا کناچەکی م یا وەلەکی م بەردآ چەنی وی تا. ژەنآ ھەورامیە جەبواری ھوۆرچنیە و شەریکو ژیاویشەنە تا ئاستی وە بەرز ئازادە و سەربەستە بیی نە بەبەرآورد چەنی ژەنا ناوچەکا و دەوروبەریش، ھەلبەت وەرچە جە ئامو ئیسلامی سەربەستەرە بیی نە بەلام چادمای بەرەبەرە ئاستەکەش وەستەنەرە، داخەم مەشۆ جەھەورامانو بەشو روژھەلاتو کوردستانیە تارادی وە دماو ئامای سەروکارو حکومەتو جەھوری ئیسلامی ھەر پی سە بواری کەوتەرو ژیاوی، جە بواری کۆمەلگایە تیچۆ فرە جە مافەکا و ژەنە و ھەورامانی کەمۆ بیەن ھەر ئانە یچ بیەن ھوۆ ئانە ی رەنگدایۆ نیگە تیفتش بۆ جە پەرورەدە و بەرە ی تازە ی جە ھەورامانەنە و ئاستو ژیاوی جە بواری وەرکەوتە ی و یەکسانیۆ نزمۆ بۆ، سەرەرا و ئاگرد ھوکارا وچەنی ئانە یچ ئامای و سەپیاپرە و دابونە ریتی کۆن و دماکەوتە و عەرەبی، ئەوە کریایی و روۆشنویری و کۆمەلگایەتی بیە ی ژەنە و ھەورامانی چەنی ژەنا ناوچەکای تەری، ئینا جە ئاستآ بەرزتەرۆ کە وینایش و ھەست پەنە کەردەیش زەق و وەرچە مەن. ئیسە یچ ژەن و کناچە و ھەورامانی بەشدارییە وەرچە مشا ھەن جە بەشدار ی و بەراو بەرەدەیش جە گردو کاروبارە کۆمەلگایە تیەکانە. ژەنی ھەورامانی بەردەوام خەریکو پەنە یاونای وی شانآ جە گردو بواریەکانە. ژەنآ فری چ ھورکەوتی نآ جەبواری کۆمەلگایە تیەکانە پی سە و گوۆرانی و اچ و شاعیر و تەنانەت سەرکەردە و سیاسەتمەدار و... ئانە یچ سەبەست بیە ی ژەنە و ھەورامی میاونۆ جە وەرچە جە ئیسلامینە کە ئادیچ پە ی وی ش پی ویستیش بە باسی وە تی روتەسەلی ھەن بە جیا.

وهرمهكا هیزی و جی ئومییدی ئارۆی

چهنی کهسایهتی کوردی نهمانیان ئهی
ئانه ئارۆ به دهس ئامان چیشا چهنی دهسما
کهوتهن ... راسا کارو ههرمانه کاریگهری
ویشا بیهن و سهرهپاو گردو گلهیی
ناره زاییه کا، تارادیوه کارکریان ..

وهرمهكا هیزی که ئومییدیوه تا کو کوردی بیئی
وهختو شوپش و خهبات و ئاوارهیی و
ئیشوئازارو تلیایۆ به خه مه کا وه هیزیوه گه و ره
تهحه مول کهردهی ئا کهسایه تیه بیهن ..
رهنگا هیواکی گرد جه ئارۆنه کو بیییاوه
که کورد ساحیبو دهسه لاتین و ویش ئیداره و
سیاسه تو ههرمانه کا ویش بهرو راهو .. وهختی
کورد جه زلم و زۆرو دوژمنه کاش نه جاتش بو
.. وهختی یانه و کوردی یوگیرووه و
جه دووبه ره کی و جیایی و کیشه ناوخوییه کا
رزگارما بو .. وهختی ههست پانه یه که رمی
که ساحیبو وه لات و نیشتمان یوه نمی و ئیمه چ
پیسسه گرد نه ته وه کایته ری ژبومی ..

ههر کهسایه تیه وه ئاسایی هه قو ویشا و
مافیوه ئاساییین که وه رم وینۆ و ئاینده و ویش و
ده و روبه ره که ویش بنیاد بنیۆ .. به لام
کیشه که چیگه نه دروس بو که وه ره که ویش
پاشیوه نه یا دی که گه ره کشا و هیواش په ی
واسته ن .. ئارۆ کهسایه تی کوردی ئینا چی
قوناخه نه که سه رده مان یوه به رنامه ریژی ویش
په ی ئارۆی ئاماده که رو به لام ئاروش
جه هیزی خرابته را ..

ئیمه جه فره لایه نیوه تاومی به دینامی
وهرمه کا شی که رمیوه .. جارئ پیسه خالیوه
گرنگی، یانه و کوردی پا شیوه پته وه که لازما،
یوش نه گرته نو. ئانه کوشتارو ناوه شی و
تیکدای بارودوخه کا بهینو ویشانه

هه ورامان عه لی توفیق

هیزی پیسه زه مه نیوه نزیک میوه وه رو چه ماما
.. ئاوه ختا ژیان و گوزه ران و ویرکه رده یۆ و
ته ماشه که رده ی ئارۆیما فره فه رقتشا ههن و یۆ
مه گیراوه ... ئا رۆزگارئ که هه ستوو
کوردایه تی به رنامه و ویرکه رده یۆ کهسایه تی
کوردی بی. وهختی زلم و زۆر و ده ر دیسه ری و
نه دامه تی و تاریک دیه ی ئارۆی جه ئاستو
دپرنده یی و به هیزی دوژمنه کا ما و لاوازی و
بی به رنامه یی و یه واشی هه نگامه کا
ئیمه پیسه کوردی .. چونکه فره و وهختی
رووداوه کئ ده و روبه ریما کاریگه ری ته مامشا
بیهن سه رماوه چ به سه رکه وته ی یا شکست
ئارده ی یانی ئیراده و ویم و پروابیه ی
به توانا و ویم فره که م کاریگه ریش بیهن
چونکه گرد وهختی چه مه پروانی ئیمه په ی
خه لکیوه ته ری تا یاونۆما به ئاواته کا ما
پیسه به رنامه و ستراتیژی ته ی کارش
سه رکریان .. وهختی کهسایه تی کوردی
جه کۆمه لگیوه نه گه و ره بو و فکرو ویرش
جه ده و روبه ره که ویش وهرگیرو که به رده و ام
کارش چه مه پروانی و پیشبینی که رده ی و
وه رم دیبه ی و ته نها ئاوات واسته یین به بی
ههرمان که رده ی و مانیا ی ... رهنگا و اچمی

که تائیسە کاریگەری سلبیش بەردەواما و
 تائیسە ییچ کۆسپین جەراو تیکەل بیهیۆ یانەو
 کوردی .. ریککەوتە و پێوژێوای ئارۆی
 بەرۆشنی دیارا کە پێوژێوای تاییبەتی و
 بەرزەو نەدیارا و مەرامیۆش ئینا
 چەنی کە ئادیچ ویش بەستەنۆ بە لایەنی
 ئابوریۆ .. چونکە لاو دەسە لاتە کاو بە دەس
 ئاردهی دەسکەوتی ئابوری و کۆکەردە یۆ
 سەرۆت و سامانی و ئیدارە کەردە ی
 حزبە کاشا خالیۆ گەنگا پە یۆ گرتە یۆشا و
 پێوژێوای و قبولکەردە یۆ ترینی ..
 گەندەلی و خرابی لایەنی ئیداری و بە خراب
 بە کار ئاردهی ئی دەسە لاتە بە گەردو
 لایەنە کاشۆ .. هەرمان نە کەردە ی پە ی
 چارە سەر کەردە ی ئی بارە نالە باریە و
 تەنانەت بپوا نە کەردە ی بە یۆ ترینی ..
 کەمتەرخەمی کاروبارە خەزمەتگوزارییە کا
 کە ئارۆ کۆمە لگا پێویستش پە نە شانە و مشیۆ
 بە خیرایی کارش پە ی کریۆ کە موکۆرپە کۆ
 نە مە نا و پێداویستی کۆ دەسە بە رکریا .. کار
 کریۆ پە ی وە شگۆزە رانی خە لکی دادپە وەری
 جە مامە لە کەردە ی چە نی کە سایە تیە کا و
 کار پە ی راگرتە ی ئاستوو داها تو کە سایە تی
 کریۆ چونکە ئارۆ کۆمە لگا بیەن بە دوۆ
 بە شێو: بە شێ دەسە لاتە دارو ساحیب
 سەر مایە و دەو لە مەن و بە شێ دوە مش
 خە لکانیۆ نە دارو هە ژارو ئاوراوتە ژنە ..
 نە بیە ی بەرنامە ی پە ی دمارپۆی و رۆشن
 نە بیە ی پاشەرۆ و کە سایە تی .. سەرە پاو ئا
 مە ی نە تیایچە کە بارو نە تە وایە تی ئینا
 ئاستیۆ خرابە نە رو دماو رۆی ئا هە ستەرۆ و
 لاوازیبە ی ملۆ چونکە لایەنی سلبی کاریگەری
 تە مامش هەن سەر و ئا لاوازیبە ی و
 کەمتەرخەمی و گوشنە دای دەسە لاتە یی

ئاستیە لایەنیۆ تەرو هۆکارە کان .. دما تەر
 ئاستوو سیاسی و وەزعیە توو ئارۆ کوردی
 پێسە نە تە و یۆ جە گەردوو پارچە کا
 کوردستانیە و بە تاییبەت جە کوردستانی و
 و ئامایە کە هە ریمو کوردستانی ..
 کیشە سنوریە کا کوردستانی و کە مو کوریە
 دەستوریە کا جە دە ستوو عیراقینە کە
 تاییبە تیۆ بە بارو کوردی و کیشە و
 ناوچە دا بپریا کە جە کوردستانی و بە تاییبەت
 کە رکوک و نە گیلایۆش سەر و هە ریمە و
 کوردستانی کە تابۆ کیشە کۆ گران تە رو
 ئالۆز تە رۆ با .. رەنگا فرە و هۆکارە کا چی
 لایە نیۆ گیلۆ و سەر و کەمتەرخەمی دەسە لاتە ی و
 خیرا نە کەردە ی و نە رمی نیشان دای و
 پێسە پێویستی کارنە کەردە ی چی کیشە نە و
 هەرمان نە کەردە ی بە خواستوو کە سایە تی
 کوردی ..

بە شێو پێوژێو گشتی ئە گەر گەردوو لایەنە کا
 لە یە ک بە دە ییمۆ و بە راوردشا کە رمۆ چە نی
 وەرمە کاما، چە نی خواست و ئاواتە کاما
 ئاو خەتە فەر قو جیاوازییۆ تە مام وینمی،
 ئاو خەتە هە ست کە رمۆ ئیمە پێسە کوردی
 مشیۆم کاری زیاتە رو بەرنامە ی پتە و تەر
 ئامادە کە رمۆ و پێو بە بی جیاوازی فکری،
 تە نها لایەنی نە تە و یی گیرمینی وەر و چا
 ئاستۆ هەرمانە کاما کە رمۆ و بەرنامە پێزی
 کە رمۆ و بەرزە و نە دیبە نە تە و ییە کا
 وەر و چە ما گیرمۆ و پی روانگۆ هە نگامە پە ی
 چارە سەر کەردە ی گرتە کا بنیە می و
 چاکسازیهە مە لایە نیە کا کە رمۆ بنە ما و
 کارە کاما، ئاو خەتە یاومۆ ئاستە کە تاومۆ
 وەرمە کاما بارمینیە دی و بی ئومیدیە کاما
 رە ونمیۆه ....

بەجۈنەو بەردەوامى و بەرخىيەو گۆقارە كەيماو

ھۆرامان عبدالرحمان

دماو ماويىۋى فرەي مدرناي نويستەي بە
زوانى ھۆرامى جەپەليانەو گۆقارو رۆژنامەو
ميدياكانەو چەمەرۋانكەردىۋى فرەيچ
جەخەلکوو ھۆرامانى ، خەرىكا چيگەو
چاگەتاكو ھۆرامى (ئانى كەخەموەرئ
زوانەكەيشانى) دەسبەرا پەي قەلەمى.
كەگەرەكشانە وازەھۆرامىيەكا سەرجهنۆ
زىننى كەراوهدلى پەليانەكاو
ئىنتەرنىتتەنەو دلى رۆژنامەكانەو
جاروبارىچ كىتتو نامىلكىچ بەزوانو
ھۆرامى بەرمشا. ئانا وەشحالانەگۆقارو
ھۆرامانىچ پىدايەن و كەوتەن كۆرپەستەي
چەنى نويسەرەكاش و خەرىكا ئەسپو وئش
تاو مدو. ريكوزىيو پىسەدەسەو نويسەراو
ھۆرامانى و بەركەردەو گۆقارەكەيشا يون
جەدەسكەوتەچەمەرۋان نەكرىايەكا كەچى
دمايو بەبالاۋ ھۆرامانى برىا. پى بونۆ مشيوم
واچمى سپاس پەي خواي
كەھەرەختى مەردمى دل و دەرون پاك و بى
پشتيوانو ھۆرامانى جەرۋزگارو ھاتو نەھاتو
ژيانىشەنەكەبەدئو ودرنج و ھەژدىھاكاو
دەرووبەرىش دۆرگىريابو و ھەناسەپر بىبەو،
يان ھەر وەختىۋەنەھۆرامان جەئىشو ئازارو
دەردو بەلانەخەرىكىيەن گنو گيانەللا
،پرىۋەنەكەينوبەينىۋش ئاردەن وەرۆ
كەولەملەش كەردەن قەيسەرى پەي ناخەزاو
شەوہزەنگەيچش كەردىنەجىھانىۋى پووشن و
ئاوہدان پەي ئىنسانەخاسەكا . جەھەمان
حالىچەنەئاوات و ھيوۋى تازەش دانۆ

پەنەماو ون و ھەستش جەلاشەو گيانى
سپرىيەيمانەوستەنۆ جمای.

سپاسىۋى يەكجار فرەيچ پەي ئانىشا
كەجەرۋزگارو نەھاتى و تەنگانەيەنەورەشا
وہرنەدان و ئامىنى ھاناو ھۆرامانى و زوانو
كلتورو ھۆرامانىۋ. مەخسەدم چا قەلەم
بەدەسانەكەھىچ جورەبەھانىۋەنماراۋەپەي
وئ دزىيەو و كارنەكەردەي و تەمەلى
كەردەي جەنويستەيەنەبەھۆرامى، بەلكو
ھەمىشەسەنگەرەنەبىيىنى تا قەلەمەكاشا
رۋەكەرەنەياراۋ زوانو فەرھەنگو
ھۆرامانى.خزمەت كەردەيچ چى بارۆ
بەزوانى تەرۋ قسى زلى نەبىيەنو مەبو ،
بەلكو مشيوم بەنەخشەو پلانى ورد و
ديارىكريا پالو كاركەردىۋى نەفەس درىژو
پاكو پوختىنە نىتەش وەنەباريو. ئىنسانى
مەردو خەموەرىچ ئانەنەكەقسەو قسەلۆكو
خەلكى كەرو سەنگەو مەھەكى پەي
كىشانەكەردەو ئەنجامو كارو كەردەو كاو وئش
و گوش نەدو وتەمادارىچ نەبو
چانەيەكەسەواي واچاش پەنەكوپرو
تەنگانەياو بەشانو بالشەرەھوربدا، يان
گوش نەدو پانەيەكەسەرو گولاكىچش كوا.
بەلكو ويژدان و وئش و پەيلوای خىرخوازانەو
وئش كەرو پىمانەو سەرپشكو ھەلۆيىستو
بەرخوردو وئش و ھەردوئ چەمئش
نەتەرسانەقوجنۆ وملو رى گىرو تفيچ كەرو
شەيتانى و قۆلى مەردانەيش پەي ھورمالو.

نويسەرى (ھۆرامى نويىس) ئانىشا
گىرووہكەواژئ ھۆرامىيىشا كەردىنى دۆسى
زىندەگىشاۋ چەنى ون و گوشت و ھەستىشا
تىكەلى بىيىنى و بىيىنى شەيداو ئى
زوانەشيرىن و رەنگىنەيە. ئى جورەنويىسەرى

ھۆرامى) كەپەي ئافەرىنى وئىش مرمانو جيا كرىۋوھ.

جارى ئىسەپەي گۆقارەكەيما ھىچ مەواچوو كەدلىش گەردەگىرو چون چىگەنە و چى وەختە ناسكەنەياگىش نىنەنە، بەلكو خوا خواما جارىو يو بى قەلەمەكەيش نووك بدورەپەيش تا لاپەرەكاش زىاتەر رەنگىنبا. دماجارىچ گوردىماو تاومى خزمەتش كەرمى تا ئى دارەسەرو پەياوھەنۆوھ و گنو بەرگرتەي، پۆكەي با جارى نەدەمىش وەرو كاردو خەنجەرو رەخنەي و ھەتا پەيما كرىو ھەر نوقلانەش دەيمى. پا ھىوانا كەئانى واژو (ھۆرامى) گىرۆشاوھەسبدا دەسو يوترىنيو و پەشتەو يەكتى نەدا زەمىنو دەنگشا كەرا يەك دەنگ و گرد پىوھەلمى پوھو ئامانجىوي (گردى) كەئەنجامەكەش ئانەن گرد ھۆرامىيوي ساحب بيروباوهرى شەرىف سەربەرزو بەختەوهر بو. كى پەنەش وەشا پى كارىما يانەش ئاواو كىچ پەنەش ناوەشا: (ئانەئوى چىيەو ئانەسەرەوكويى كۆسالانى!).

ھەمىشەئىنى چەنى ھەستو نەستو زەحمەتكىشو رەشوروتو بەش وريايەكايترەو ھۆرامانى و ھەمىشەيچ ئىنى وەلى گرد كەسيەنەجەخەباتەنە. ئى نويسەرى ھەمىشەپىسەنى ھىزىوي روشنەكىرى كەبەرپرسىارىنى وەرانوھرو خەلكو ھۆرامانى و زوانو كلتورو ھۆرامانى، پۆكەي مشىوم فرەزىرانەكارەكاشا قزا را و رىزەكاشا فرەپاك راگىرا ونازا كەسانى ناحەزى رىزەكاشا تىك بەدا، مەخسەدم ئا ناحەزىنى كەگەرەكشانە ھۆرامانى بەويش و زوان و خەلك و كلتورشو ورەشا بەكەسانىوي نامەسوولى كەپەي بەرژەوھەندى ھۆرامانى نەبىيەشا جەبىيەشا فرەخاستەرا. چونكەبەراسى فرىنى چا كەسا پەي نانپىرچناي و موچەوبەراتى ھۆرامانشا وستەن پەشتەو گوشى يان بەپىچەوانەيچ سەرو ھۆرامانىچو بىيىنى مشەوهرى و فرەزىرەكانە نان وەرا. جا پۆكەي مشىوم گرد نويسەرىوي ھۆرامى پاكو بەخزمەت ئاگاش جەبەرەشپەكيش بو گردكەس سەرشو نەنىشورەو پەي گرەكەسىچش نەياوۆرەبەلكو دوورەيچش وزۆوھو كۆش كەرۆوھ.

گۆقارو ھۆرامانىچ مشىوم سىنەش پەي واژەبىگەردو بو وەش و مۇسقىاويەكاو زوانو ھۆرامانى كەرۇقەو را وەنەو ئانىشاچەگىرۆ كەئەگەر ئامى و تاوابييىشا بەجورىوتەر نانشا پىداكەردى گىرەحەزيچ نەكەرىنى ھۆرامىيچ باو زوانو ھۆرامىچ بەوهرم نەوينىنى. راگرتەو دلو خەلكىچ مشوم فرەزىرانەبو. بەھۆراميانەكەو ويما، مەخسەدم ئانەنەكەنويسەرى پاك و خزمەتكەرى ھۆرامى جە) فشەنويسەرى

Hawraman Jurnal

Guvvaro Horamani

Guvarewe manganen Destew nosera haoramani bershkero

Number 12, 2008

www.hawramannet.tk